

Lp Jürgen Ligi
rahandusminister
Rahandusministeerium

info@fin.ee

ETTEPANEK JÄRELEVALVETASU SUURUSE KOHTA

Lugupeetud hr Ligi

Vastavalt audiitortevuse seaduse (edaspidi AudS) § 106 lõikele 6 esitame audiitortevuse järelevalve nõukogu (edaspidi AJN) poolt koosolekul kinnitatud ettepaneku järelevalvetasu suuruse kohta.

25.02.2026 edastas AJN kirja nr 860 ettepanekuga määrata 2026/2027 majandusaasta järelevalvetasu suuruseks 0.8% eelneva liikmemaksu arvestusperioodi summaarsest AudS § 81 lõikes 1 nimetatud tegevusloa alusel osutatud audiitorteenuste müügitulust, mida kajastatakse AudS § 157 kohases tegevusaruandes.

13.08.2026 toimunud koosolekul otsustas AJN esitada uue ettepaneku kehtestada 2026/2027 majandusaasta järelevalvetasu suuruseks 1% eelneva liikmemaksu arvestusperioodi summaarsest AudS § 81 lõikes 1 nimetatud tegevusloa alusel osutatud audiitorteenuste müügitulust, mida kajastatakse AudS § 157 kohases tegevusaruandes.

AJN-i ülesannete nõuetekohaseks ja sõltumatuks täitmiseks on oluline tagada järelevalve rahastamise piisavus ja pikaajaline jätkusuutlikkus. Viimaste aastate AJN-i eelarved on olnud kavandatud puudujäägiga, mis tähendab, et jooksvaid tegevuskulusid on osaliselt kaetud varasematel perioodidel kogunenud rahaliste vahendite arvelt. Selline rahastamismudel võib olla põhjendatud lühiajaliselt, kuid ei ole pikemas perspektiivis jätkusuutlik, sest reservide järkjärguline vähenemine piirab AJN-i võimet reageerida ootamatutele järelevalvevajadustele ning muudele erakorralistele kuludele. Seetõttu on põhjendatud viia järelevalvetasu tase järk-järgult lähemale AJN-i tegelikule ja prognoositavale rahastamisvajadusele.

2025/2026. majandusaastal oli järelevalvetasu määr 0,7% audiitorteenuste eelneva arvestusperioodi audiitorteenuste summaarsest müügitulust. Audiitortevuse seadus võimaldab määrata järelevalvetasu vahemikus 0,7–2,4%, mistõttu määra tõstmine 1%-ni jääks seaduses ette nähtud vahemiku alumisse ossa.

Järelevalvetasu suurendamise vajadust toetavad ka audiitortevuse seaduse väljatöötamiskavatsuses käsitletud muudatused, mille tulemusena on ette näha AJN-i ülesannete ja vastutuse suurenemist. Uute järelevalvefunktsioonide ülevõtmine või olemasolevate ülesannete laiendamine eeldab täiendavate kulude katmise võimekust. Nende ülesannete rahastamiseks ei ole otstarbekas oodata hetkeni, mil täiendavad

kohustused on juba jõustunud. Rahalise puhvri kujundamisega tuleks alustada varem, et AJN-il oleks võimalik uute funktsioonide rakendamiseks vajalikud võimekused ette valmistada ning katta üleminekuperioodi kulud ilma järelevalve kvaliteeti või olemasolevate ülesannete täitmist kahjustamata.

Järelevalvetasu tõstmine 1%-ni alates 2026/2027. majandusaastast võimaldaks seega üheaegselt vähendada AJN-i eelarve puudujääki, säilitada sõltumatuks järelevalveks vajalikku finantsreservi ning valmistuda ette täiendavate ülesannete rahastamiseks. Mõõdukas ja ettevaatav määra korrigeerimine on järelevalvesubjektide seisukohalt prognoositavam kui senise madalama määra säilitamine kuni reservide ammendumise või uute ülesannete jõustumiseni, mille järel võiks tekkida vajadus järelevalvetasu oluliselt järsemaks tõstmiseks. Seetõttu on 1% määra kehtestamine käsitatav eelkõige järelevalve rahastamise stabiliseerimise ja järkjärgulise kohandamisena, mitte üksnes AJN-i jooksva eelarve tulude suurendamise meetmena.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Kurmet Ojamaa

Audiitortevuse järelevalve nõukogu esimees